

GAZETA LWOWSKA.

Wtorek

N°. 43.

10. kwietnia 1838.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Jego Exellencyja JW. Jka. Arcybiskup Lwowski i Prymas Królestwa Galicyi, Franciszek de Paula Pisztok, otrzymawszy smutną wiadomość o śmierci niegdyś poprzednika swego w tutejszém Arcybiskupstwie, później księcia Arcybiskupa Praskiego, Andrzeja Aloizowego hrabi Skarbka z Postawic Ankwicza, na d. 26. marca r. b. skutkiem apoplexy przypadłej, d. 7go b. m. o godzinie 10tej przed południem odprawił w kościele metropolitalnym, z wszelką okazałością kościelną i przy zgromadzeniu osób ze wszystkich stanów, modły za duszę tego Arcypastorza, który przez lat dziewięćnaście z apostołską gorliwością i wytrwałym poświęceniem się rządził archidiecezją tutejszą.

— Z Wiednia. —

Dary od najwyższego dworu dla unieszczęśliwionych mieszkańców Węgier jak najlaskawiej przesłano, zostały znacznie pomnożonemi, albowiem JCMość najdost. Arcyksiężna Maryja Anna przesłała na cel ten czterysta a JCMość najdost. Arcyksiężę Rajner dwa tysiące zr. m. k.

Król Jmci Saski na wiadomość o spustoszeniach, jakich przez tegoroczne puszczanie lodów okolice nad-dunajskie w Królestwie Węgierskiem, a mianowicie miasta Buda i Pest doznały, uczuwszy najżywiej to tak wielkie nieszczęście, widział się najlaskawiej spowodowanym kazać ogłosić publicznie, do wszystkich mieszkańców Królestwa, wczwanie: do robienia składek dla unieszczęśliwionych tych miejsc mieszkańców. Królewskie ministerjum spraw zagranicznych w Dreźnie dostało polecenie przyjmować wpłynione dary i przesłać na miejsce przeznaczenia.

Dnia 24go marca r. b. o godzinie piętnastej po południu, w sali konsystoryjalnej c. k. uniwersytetu wiedeńskiego, odbyło się uroczyste, najwyszczym postanowieniem JCMości z d. 14go listopada 1837 uprawnione zgromadzenie towa-

zystwa lekarzy, zagajeniem mowy stosownej do celu tego uroczystego aktu.

Jch C. K. Moście, arcyksiężęta Franciszek, Karol i Ludwik raczyli dostojną Swą obecnością uszczęśliwić to uroczyste zgromadzenie, na którym także znajdowali się: kanclerz domu, dworu i państwa książę Metternich, minister państwa i konferencyi hrabia Kolowrat, większa część prezydentów c. k. urzędów nadwornych, prezydent rządu niższej Austrii, książę arcybiskup wiedeński, wielu wysokich urzędników państwa i członków ciała dyplomatycznego, tudzież były rektor *magnificus* uniwersytetu, radca państwa i konferencyi Justel, dyrektorowie szkół, wice-dyrektorowie i dziekańsi c. k. uniwersytetu, również jak wielu uczonych w rozmaitym zawodzie, przez co ten akt uroczysty szczególniejszej nabrał świetności. Doktor Jan Malfatty, na czele stu dwudziestu dotychczas znajdujących się członków z c. k. stołecznego miasta Wiednia, wynurzył czulemi, jednemi i wzniosłemi wyrazami w treściwej mowie: najprzed najuniżeńsze podziękowanie J. C. K. Mości za najlaskawiej udzielone towarzystwu uprawnienie, dziękując oraz z największym zapalem, imieniem całego towarzystwa, Jch Ces. Mościom najdostojniejszym Arcyksiężętom i ministrom, którzy dla dobra austriackiego państwa wielkie położyli zasługi i którzy przez udowodnioną swą staranność przyłożyli się do rozszerzenia nauk wogólności, a mianowicie do rozkrzewienia umiejętności lekarskiej. Byłto najwierniejszy wyraz uczuć każdego członka z towarzystwa, który nawet, co się dotyczy tej gałęzi dobra publicznego, ujrzał w najwyższym rządzie państwa i organach jego, zachętę, gorliwość i dobroczynne wsparcie.

W dalszym ciągu okazał mowca w sposobie równie treściwym jak niezaprzeczonem, potrzebę, wysokie znaczenie i cel tegoż towarzystwa, przezco w tak wysokim stopniu zwrócił na swą mowę uwagę, iż z najżywszą ciekawością słuchali jej wszyscy obecni.

Po skończeniu tej mowy najdostojniejsi Arcyksiężęta raczyli prezydentowi towarzystwa za jego treściwą mowę okazać najlaskawiej Swę zadokonylonie, poczem zabawiwszy jeszcze przez czas niejaki w sali konsystoryjalnej i rozmawiając

z niektórymi członkami, wyrazili najlaskawiej swoją życzliwość dla pomysłowości całego towarzystwa.

Piękna ta uroczystość, na której się odbyło zagajenie tej uczonej społeczności, uświetniona obecnością Ich Ces. Mości najdostojniejszych Arcyksiążąt i tylu najznakomitszych urzędników państwa, równie jak życzliwość, którą te dostojne osoby w tej mierze okazały, jasnieć będzie jako niezgasła zorza w rocznikach literatury austryjackiej, i zachowana zostanie przez towarzystwo, jako niezatarte znamię swojego założenia, z największą wdzięcznością i pocieszającą nadzieją najzabawniejszych na przyszłość skutków.

C. k. nadworna komisya nauk, opróżnioną posadzę dyrektora przy normalnej szkole główniej we Lwowie, nadała katechecie tejże szkoły głównej, jks. Antoniemu Skibińskiemu.

Leon hrabia Małachowski umarł tu w kwiecie wieku.

— Z Węgier. —

Według wiadomości z Budy, książę Paweł Esterhazy, dar dla unieszczęśliwionych przez powódz mieszkańców Budy i Pesztu, 8000 zr. m. k., złożył pod rozrządzenie J.C. Mości Arcyksięcia Palatyna, w kancelaryi palatynałnej. — Na tenże cel dobroczynny książę Adolf Schwarzenberg przesłał 2000 a książę Franciszek Dietrichstein 1000 zr. m. k.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Portugalija.

Diario do Governo zawiera dwie dalsze odezwy, jedną od wice-hrabi de Reguengo do wojska liniowego, datowaną z głównej kwatery Necessidades d. 13go marca, drugą od cywilnego gubernatora Lizbony, B. A. de Costa Cabral, do gwardyi narodowej. W obu przypisują ostatnie rozruchy machinacyjom agentów uzurpatora! Ostatnio brzmi, jak następuje: »Obywatele gwardyi narodowej! Konstytucyja, której bronić zaprzysięgliśmy, jest w niebezpieczeństwie. Garsłka ludzi, uwiedziona i oszukana przez tajnych agentów uzurpatora i pokonanych stronnictw, ośmieliła się targnąć się na królowę, opierać się ustawom i chciała przywłaszczyć sobie władzę najwyższą w państwie. Waleczna i wierna załoga Lizbony ujęła za broń dla utrzymania porządku i dla przeszkodzenia bezprawiom tych obłąkanych, którzy ani królowej ani kortezów lub konstytucyi uznać nie chcą. Obywatele, zachowajcie się spokojnie i ufajcie władzom rządowym! Wiédzcie, że pomoc wasza tylko korzyść

narodowi przynieść może, przeto działajcie w tym duchu!»

Hiszpanija.

Moniteur z d. 27go marca zawiera następującą depezę telegraficzną z Bajonny z d. 26go wspomnianego miesiąca, o godz. 3ciej po południu: »Wyrokiem z d. 19go generał Latre mianowany został ministrem wojny, w miejsce generała Caratała, który wziął uwolnienie. — Dywizyja Pardinasa przybyła d. 19go do Madrytu. Dnia tegoż stał Basilio w Aljofrin. Wyprawa karlistowska znajdowała się w Palencyi; szli za nią generałowie Latre i Buerens. — *Quotidienne* robi nad tą powyższą depezę następujące uwagi: »Aljofrin, czyli Ajofrin leży pięć *lieues* na południe od Toledu, a przeszło 15 *lieues* na północ od Manzanares, dokąd Basilio Garcia, według dzieników madryckich, dostać się nie mógł. Naczelnik karlistowski znalazł zapewne sposobność obejść to miasto i dalej postępować w swym pochodzie, nie będąc wstrzymywany wojskiem Flintera lub Sanza, którzy bez-wątpienia na swém zwycięztwie pod Valdepenas poprzestali. — Ze dywizyja Pardinasa, której ściganie wyprawy karlistowskiej polecono, do Madrytu odwołaną została, stało się to z powodu, ponieważ zbliżanie się Basilia Garcii zaczyna stolicę wielce niepokoić. Obawa ta wkrótce obrotami innego (karlistowskiego) wojska pomnożoną zostanie. — Wiadąc z powyższej depeazy, iż wyprawa hrabiego Negri obrala kierunek ku Palencyi i przybyła w okolice tego miasta. Palencyja leży w królestwie Leonu o 46 *lieues* od Madrytu a o 10 *lieues* od Waladolidu, dokąd Zariateguj z taką łatwością wtargnął. Plan hrabiego Negri nie jest przeto więcej wątpliwym. Generał ten nie idzie do Asturyi lub Galicyi, jak z początku mniemano; lecz widoczniejsza, że chce Madryt od strony zachodniej niepokoić, lub z oddziałem Basilia Garcii połączyć się przez Awilę w prowincyi Toledu. — Piszą nam z Saint-Jean-Pied-de-Port, że Cabanero w 2000 ludzi do Kastylii wtargnąwszy, wkroczył do Olmedy i Menadas, kierunkiem ku Siguenzy. Sądzą, że dowódzca ten zajmie główny gościniec z Madrytu do Saragossy i zechce stolicy przez Guadalaxerę zagrażać. Przedsięwzięcie to jest tém prawdopodobniejszym, ileż Cabrera każe przez jednego z podwładnych dowódców swoich wspierać Cabanerę, który posunął się aż po Torrecyllę, by w zajęciu Siguenzy dopomóc. Madryt przeto jest z trzech stron od tyłuż wypraw zagrożony, pod czas gdy Espartero nie może mu w pomoc pospieszyć; gdyż przeszkadza mu w tém 20,000 wojska, grożącego przez Ebrę się przepa-

wie a Cabrera na wodzy go trzyma, który zdaje się chcieć odnowić zamach Cabanera na Saragozę. — Pierwsze działania wyprawy z r. 1838 wykonane zostały szczęśliwie i zrezygnie. Mamy ufność (dodaje pomieniona gazeta karlistowska) że się skończą stanowczym zwycięstwem.

Allgemeine Zeitung pisze pod d. 17. marca: »W zeszłym tygodniu odbyły się wybory na członków nowej prowincjonalnej deputacji Madrytu; padły one wyłącznie na meźów najzapaleńszego stronnictwa, na Oaca, Cabellero i t. p. czém najważniejsze sprawy tak stolicy jakoteż prowincyi oddano teraz w ręce osób, pracujących nad obaleniem wszelkiego rzeczy porządku. Mianowano także 37 wyborców, którzy znowu mianują owych 21 nowo do tutejszego *ayuntamiento* wstępujących członków. Należą oni także wyłącznie do partyi exaltowanych, a wielu z nich zamierza przy wyborach, mających d. 18. marca nastąpić, zaprojektować infantę Don Francisco de Paula, na pierwszego konstytucyjnego alkadę Madrytu! Tym sposobem dla przypodobania się duchowi stronnictwu, chcą wystawić na niebezpieczeństwo najważniejsze sprawy obywateli.«

Według listów z Bajonny, miasto Caparosso, nad Rio Aragonem w Nawarze, dostało się d. 16. marca w moc karlistów. Oddział sześćściesięczny, który dwoma kolumnami przez Pitillas i Santacara naciągnął, uderzył niespodziwianie na pomienione miasto i zajął je bez wystrzału. Załogę z 200 ludzi złożoną wzięto w niewolę a gwardyję narodową rozbrojono. — Przeciwnie według listu z Perpignan, miasto dnia tegoż powieść się krystynistom opanować po zaciętym oporze załogi, warowne miejsce Ripoll w Górnej-Katalonii.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Na posiedzeniu izby niższej d. 21. marca, p. Plumtre zaprojektował drugie odczytanie bilu o obchodzeniu święta niedzieli, któryto bil przeszedł nań w puściznie po p. Andrew Agnewie, co się przy ostatnich wyborach nie utrzymało. Wniosek ten 139 głosami przeciw 68 odrzucono, po zrobieniu uwagi przez pana Milnesa, że rozszerzenie się zasad religijnych po między ludem skuteczniej niżli środki ustawodawcze wesprze zamiar wnioskodawcy; przytém do wykonania tego projektu potrzebaby użyć mnóstwa nadzorców, a to sprawiałoby znowu częste święta niedzielne przerwanie.

Na posiedzeniu izby niższej d. 22go, przy sposobności narad nad bilem lorda Glenelg, ku niżeniu stanu sposobiących się do emancypacyi Murzynów, zrobił uwagę dawniejszy gubernator Jamaiki, margrabia Sligo, że w skutek wielu

pism, mów i petycyj przeciw czasowi nauki Murzynów, niepodobieństwem jest dłużej utrzymać tychże w nauce, gdyż o każdej w izbie przedłożonej petycji, o każdej mowie mianej w *Exeter-Hall* na ich korzyść, dowiadują się Murzyni; ón zaś ze swojej strony wyraźnie oświadcza, że cokolwiek izba w tym względzie postanowi, od d. 1. sierpnia żadnych więcej niewolników w plantacyi swojej trzymać nie będzie.

Oprócz bilu ku obronie opartej na prawie narodów własności nakładu dzieł, który, jak wspominaliśmy, minister handlu pan P. Thompson wkrótce w izbie niższej wnieść zamysła, uczony prawnik p. Talfourd (znany między innemi jako wydawca wspólnie z Edw. Bulwerem pozostałych pism W. Hazlitta) zamierza również w najbliższym czasie zaprojektować ustawę o prawie nakładu w kraju.

Wychodzący w angielskiej Gujanie dziennik *Chronicle* z d. 5. lutego zawiera mowę tamtejszego gubernatora przy zagajeniu kolonijalnago ustawodawstwa. Wspomniawszy o dobrym byciu i zadowoleniu, które obecnie w osadzie tej panuje i oddawszy najzaszczytniejsze pochwały zachowaniu się na nauce będących Murzynów, oświadczył się stanowczo przeciw projektowi skrócenia czasu nauki, z tą uwagą: »że trwanie obecnego systemu do d. 1. sierpnia 1840 uważa za nieodzowne dla przyszłej pomysłności tej przedsiębiorczej prowincyi.«

W fabryce zwierzciadeł w *Savoy-Street* nad brzegiem Tamizy w Londynie, pokazują teraz dwa zwierzciadła, które może będą największe, jakie kiedy w Anglii zrobiono. Mają 12 1/2 stopy długości a 7 1/2 stopy szerokości i są bez najmniejszej skazy.

Francyja.

Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 24. marca, były petycje w porządku dziennym. Prośba przebywającego w Bruxelli byłego francuzkiego generała Sarrazin, (który r. 1810. z obozu pod Boulogne do Anglików zbiegł, później z ich armiją do Hiszpanii się udał a roku 1819. za dopuszczenie się trygamii (miał we Francyi dwie a w Anglii jedną żonę), skazany był do robót, na stanie pod pręgiertzem i na wysmaganie różgami), o restytucyję i odzyskanie stopnia w armii oraz orderu legii honorowej, została przez izbę z oburzeniem odrzuconą. Porządkiem dziennym uchylono również prośbę burmistrza z Grandchamps, (ponieważ jeden z jego gminy urodzonemu dziecku swojemu 50 do 60 imion czyli raczej imiona świętych z całego kalendarza wpisać kazał w księgę urodzeń), domagał się o prawne w tym względzie

postanowienie, ile imion dziecka najwięcej dać wolno. Uchylenie tej prośby nastąpiło z tego powodu, gdyż p. Golbery zrobił uwagę, że izba dziwności jednego głupca nie powinna się składać do środków ustawodawczych. Wreszcie prośbę, ażeby deputowany, który trzy razy raz po raz bez dostatecznego usprawiedliwienia się nie będzie na posiedzeniu, został z izby wykluczonym, nie przypuszczono nawet do głosowania, jako sprzeciwiającą się konstytucyi. W końcu posiedzenia petycja podana od kilku podróżnych francuzkich, uskarżających się na złe postępowanie, jakiego od hand karlistowskich w Hiszpanii doznali, sprawiła nieco przydłuższe debaty. Komisya projektowała odesłanie tej prośby do ministerjum spraw zagranicznych. Obecny na posiedzeniu minister spraw wewnątrznych, pan Montalivet, nie oświadczył się wprawdzie przeciw temu wnioskowi, ponieważ zawsze jest dobrze gdy rząd otrzymuje wiadomość o zawartych w prośbie wypadkach, lecz protestował się uroczyście przeciw wszelkim skutkom, jakie izba chciałaby może wyciągnąć z przyjęcia tego wniosku i tą uboczną drogą przypisywać rządowi środki, nie stosowne ani dla korzyści kraju ani dla przyjętej pod względem Hiszpanii polityki.

Na posiedzenia izby deputowanych dnia 26. marca, p. Salverte zwrócił uwagę na panującą od dni kilku na giełdzie wyuzdaną frymarkę, wskutek której kurs akcyjami chwiał się o kilka-set franków, a którą istnieniem oszustwem nazwaćby można. Życzył sobie przeto, ażeby zdanie sprawy z obrad nad ustawą o stowarzyszeniach akcyjnych, ile możliwości przyspieszonym zostało. Minister skarbu zgodził się zupełnie z jego zdaniem. Po uwadze pana de Labourdonnaye przeciw panu Dupin, który go na posiedzeniu z dnia 24go (za nazwanie rewolucyi lipcowej katastrofą), do porządku wezwał i po replicy tego ostatniego, przystąpiono do obrad nad wnioskiem do ustawy o pożyczce greckiej; lecz mowa jego, podobnie jak następująca pana Demousseaux, przebrzmiała w gwarze rozmów prywatnych. P. Auguis uskarżał się, że rząd grecki już od r. 1835. zobowiązań swoich pod względem pożyczki nie wypełnia i prawie nie mogącym płacić oświadczył się; obwiniał rząd o oszczędność dla cudzoziemców a obojętność dla interesów francuzkich za granicą. Następnie przechodził bardzo ostro użycie pożyczek francuzkich, i twierdził między innemi, że armija grecka na 12,000 szeregowych liczy 3000 oficerów. W końcu mianował, że jest niepodobniestwem przywrócić w Grecyi uporządkowany rząd, przeto byłoby bez celu ponosić dalej dotychczasowe ofiary. Prezydent rady, hrabia Molé,

oświadczył: »Grecyja i król jej są z Francyją ściśle połączone, z radością uważałem przeto, że izba mianą właśnie mowę z szomranieniem przyjęła. Grecyja nie jest w niemożności spłacenia długu, lecz tylko w kłopotcie, jak ma zapłacić. (Śmiech.) Śmiech ten mówił dalej »dziwi mnie nie pomalutko. Com powiedział, nie sąto żadne wykręty; kraj może się chwilowo znajdować w przykrych okolicznościach, nie będą przez to skazanym na ciągłą niemożność płacenia. Otrzymane dokumenta dowodzą, że Grecyja zobowiązania swoje z honorem wypełniać może. Poświęcamy Grecyi najwyższy udział i życzymy, by się stała potężnym i dobrze administrowanym krajem.« — P. Guizot oświadczył, że zgadzając się zupełnie ze zdaniem ministra, odstępuje od zapowiedzianej mowy. P. Mauguin gani mały wpływ Francyi na formę rządu w Grecyi; spostrzeżenie jego, że nie należało obierać króla z niemieckiego, nieprzyjaznego Francyi, plemienia, wzbudza szomranie w zgromadzeniu. Odwołuje się na dawniejszy pana de Broglie pomyslny wykaz źródeł pomocy Grecyi, a ponieważ hrabia Molé odmówił żadanego wyjaśnienia, mowca wnioskuje z tego, że ministrowie lub oszukują lub sami są oszukani, podczas gdy pieniądze płacących podatki na zagranicznych trwonią. P. Guizot usprawiedliwiał dawniejsze ministerjum. Pan Auguis trwając wawiej opozycji przeciw wnioskowi do ustawy, mniemał, że w końcu może jeszcze żądac będą pożyczki dla króla Fernambuku. (Ogólny śmiech.) Sprawozdawca, p. Dubois, oświadczył, że nie wolno jest na mównicy zaprzeczać prawdziwości uznanego przez Francyją rządu; chodzi o to, ażeby podpisowi Francyi wobec pożyczającym honor zapewnić. W końcu wniosek do ustawy 259 głosami przeciw 30 przyjęto.

P. Thiers mianowany jest sprawozdawcą komisji pod względem żadanego dla Afryki kredytu.

Akademiya moralnych i politycznych umiejętności mianowała swym członkiem dziejopisarza Michelet.

Moniteur z dnia 26. marca zawiera następującą depezę telegraficzną: »Brest dnia 25go marca pół do 9. z rana. Prefekt morski do ministra marynarki. Bryg *Nisus* przybył właśnie z Hajty w 82 dniach. — Komisarze nic nie piszą, ale kapitan brygu donosi mi, że Hajta pełna radości; że dwa traktaty z Francyją podpisano; że one zawierają zupełne uznanie pretensyj, pokój, przyjaźń, wzajemność i wynagrodzenie 60 milionów, mających być od r. 1838 do 1867 spłaconemi i że około trzech milionów już się na pokładzie *Nercidy* znajduje. — Depesze komisarzy przesłałem wpanu pocztą wczorajszą.«

Statek parowy *Krokodyl* odpłynął z Tulonu dnia 18. marca z ważnymi depeşami Ben Arracha do jego władcy Abd-el-Kadera, zapewne z powodu sporów pogranicznych z Francją; zarazem marszałek Valée otrzymał rozkaz wstrzymać obroty swojego wojska aż do dalszego postanowienia. Zdaje się, że marszałek chciał zająć Blidę i Coleah, bez oczekiwania zapowiedzianych posiłków. — Według dziennika *Courrier Français*, Abd-el-Kader wyruszył na zachód, dla zgodzenia nieporozumień między plemionami. Garrabatów pobili pod Mostaganem Arabowie, którzy Emirowi poddać się nie chcieli. Mieszkańcy Tremecenu skarżą się na ucisk w handlu, a mieszkańcy Angry wyłamują się od żądanych dostaw,

Holandya.

Dziennik *Handelsblad* robi uwagę, że urzędowego obwieszczenia pod względem przyjęcia 24. artykułów, dotąd nadaremnie oczekują; lecz jakkolwiek dziwnym wydawać się to może, zapewne dotychczasowe milczenie przypisywać należy li przestrzeganiu etykiety dyplomatycznej, w skutek której podobną uchwałę nie pierwiej do publicznej podają wiadomości, dopokąd także przyjaźnionym dworom wiadomą nie będzie. — Wszakże o prawdziwój tej wiadomości nikt już więcej nie powątpiewa.

Piszą z Haagi, że właśnie nadeszła odpowiedź lorda Palmerstona, na zawiadomienie holenderskiego rządu, iż w Hadze już przystają na przyjęcie rzezonych 24. artykułów. Minister angielski odpowiada, że ważne udzielenie to wziął *ad memorandum* i doniósł o nióm innym także członkom konferencji.

Antwepki dziennik *Precurseur* otrzymał list z Haagi z dnia 21. marca, donoszący, że się zupełnie potwierdziła wiadomość, iż król dał rozkaz panu Dedel owe 24 artykuły podpisać; bez wątpienia długie jeszcze zajdą rozprawy o wykładzie tych 24. artykułów, ale to nic nie szkodzi, dosyć że główny punkt uchwalono a zasadę rozłączenia Holandyi od Belgii przyjęto; czém ona utwierdzona będzie i owoce wyda. Wniosek, że przyznana Belgii część długu, za którą Holandya od lat ośmiu płaciła, stanie się pierwszym do długich rozpraw powodem. — Z dobrego źródła dowiadujemy się prztytem, że król mianował pana W. G. Dedel swym ministrem rezydentem na hanowerskim dworze.

Belgija.

Według gazet bruxelskich, rząd belgijski otrzymał także wiadomość z Londynu, że tamże stroony holenderskiego rządu nadeszło oświadczenie się pod względem przyjęcia 24. artyku-

łów. Pan van de Weyer miał już w tej sprawie rozmowę z lordem Palmerstonem.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy dnia 23. marca. —

N. Pan w skutek przedstawienia księcia namiestnika królewskiego, najlaskawiej zezwolił raczyć, aby wystawa płodów przemysłu i sztuk pięknych Królestwa Polskiego odbyła się w r. b. w Warszawie.

Tegoroczny wylew Wisły zrządził szczególnie dotkliwą klęskę nadbrzeżnym mieszkańcom. Z powodu nastąpionych mrozów, zaraz po puszczeniu rzeki, potworzyły się na niej w różnych miejscach zatory i zatamowały odpływ wody. Skutkiem tego było nadzwyczajne wezbranie rzeki, które zalało w znacznej przestrzeni nadbrzeżne okolice Warszawy, tudzież wiele wsi w guberniach Mazowieckiej i Sandomirskiej. Woda zaczęła przybywać d. 1. marca i to tak nagle, że mieszkańcy zalanych okolic nie zdołali opuścić swych mieszkań i w jednej prawie chwili wszelki związek mieli sobie przecięty. Wysokość wezbranej wody, która pod Warszawą dochodziła do 19 stóp, zmusiła ich szukać schronienia na dachach domów a nawet kościołów, wystawiając ich na ostrość powietrza i brak żywności.

Po dojściu pierwszych o tém doniesień do komisji rządowej spraw wewnętrznych, duchownych i oświecenia publicznego, przedsięwzięto niezwłocznie najskuteczniejsze środki dla ocalenia mieszkańców i ich mienia, tudzież dla udzielania im w pierwszej chwili potrzebnej pomocy. Wszyscy bez wyjątku ludzie przewiezieni zostali szczęśliwie na czółnack do najbliższych bezpiecznych miejsc. Ocaloną niemniej została większa część ich dobytku. Dla niemających schronienia obmyślono w poblizkości przytułtek, a na wyżywienie ich przeznaczono fundusze. Dla chorych urządzono tymczasowie infirmaryje i zapewniono im pomoc lekarską. Mieszkańcy Warszawy pospieszyli z niesieniem pomocy nieszczęśliwym tak w pieniądzech jako i w żywności. Aby zaś składane dary rozdzielić między poszkodowanych, z należytym pospiechem i z zachowaniem ścisłej sprawiedliwości, niemniej ażeby świadczona pomoc była stosowna i w porze właściwej udzielona, rada administracyjna królestwa wyznaczyła do tego osobny komitet, pod prezydencją generała jazdy hr. Ożarowskiego. (Gaz. rząd. Król. Pol.)

Rossyja.

Z Petersburga d. 18. (30.) marca.

Dnia 24. zeszłego miesiąca umarł tu, po krótkiej chorobie, w 82. roku życia, Metropolita

grecko-uniickich w Rossyi kościołów, Arcybiskup Połocki, Jozafat Buthak. (T. P.)

Dnia 22. b. m. pan Karol Lipiński dawał w tutejszym wielkim teatrze koncert, który może się nazwać prawdziwym tryumfem. Niepodobna wyrazić uniesienia publiczności tak licznie zgromadzonej, że w ogromnym tym lokalu nie było ani jednego miejsca próżnego. Donosząc o tém Tygodnik Petersburgski nazywa tego wirtuoza »jenijuszem naszego wieku i plemienia.« (T. P.)

Journal d'Odessa pod dniem 18. (30. marca) donosi: Statek parowy *Piotr Wielki* utrzymywac będzie związek regularny między Odessą, Yaltą i Iłerczem; nic nie zaniedbano, by podróźni na pokładzie tego statku mieli wszelkie wygody. Dostanie tam jedzenia za umiarkowaną cenę, sof, czystej pościeli i służalców. — Statek ten rozpocznie swą przejazdkę regularną między Odessą a Krymem od dnia 7. (19.) miesiąca kwietnia.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencji prywatnej.)

Ołomuniec. Targ na woły d. 4. kwietnia 1838.

Nad wszelkie spodziewanie przypędzono w tym tygodniu 1298 wołów, po większej części tak ostatnich, że ich nawet do średniej jakości policzyć nie można. Prócz tego popędzili wprost do Wiednia: Zachariewicz z pod Chodorowa 124 sztuk, Chordzewicz z Sanockiego 100 sztuk, Nowak z Białej 130 sztuk i Knesek ze Szlązka 140 sztuk; — ci wszyscy przedali na wagę cetnar po 38 zr. w. w. z odtrąceniem 2 procentu. Przed targiem kupił Trandler z Wiednia, od pewnego Szlązaka 38 sztuk, płacąc parę ważącą 10 1/4 cetnarów po 318 zr. w. w. bez radaszu, i 63 sztuk, parę ważącą 10 cetnarów po 280 zr. w. w. bez radaszu. Razem tedy ilość wołów mimo targu przedanych wynosi 595 sztuk.

Dla czego nie jeden puszcza się do Wiednia i to na niepewne, nie umiemy tego wyłomaczyć, zwłaszcza gdy ma woły niepokazne. — Cetnar mięsa w Wiedniu stoi na 37 zr. w. w. — Na przyszłym targu mniej będzie bydła. Drogi zawezo jeszcze są złe.

Przypędzili: 1) Antoni Nowak, z Białej, 51 wołów; 2) Zwierzchność Weszekowska, 59; 3) Eilen Nachmann, z Zaczernic, 50; 4) Chaim Wolfeld, z Rzeszowa, 70; 5) Pinkus Trnawka, z Rymanowa, 54; 6) Franciszek Neiser, z Opawy, 113; 7) Michał Warzycki, z Sącza, 58; 8) Homet Seidl, z Kolbuszowej, 106; 9) Antoni Krasuski, z Piasek, 46; 10) Karol Zaremba, z Limanowa, 64. Małemi partyjami 627. — Ilość przypędzonych 1298.

K u p i l i :	sztuk	Cena jednój pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła cetnar.
		zr.	kr.		
Małemi partyjami st. 1.					
Niesprzedane nazad pognane st. Nro. 2.					
Do Pawłowic st. Nro. 3.	41	176	—	—	61 1/4
Niesprzedano st. Nro. 4.					
Do Berna stado Nro. 5.	40	275	—	5	8
— Wiednia pognane st. 6.					
dtto. dtto. st. 7.					
Po części małemi partyjami stado Nro. 8.					
Do Znojmu st. Nro. 9.	27	250	—	3	7 1/4
— Wiednia pognane ze stada Nro. 10.	60				
Małemi partyjami . .	427				

Obwieszczenie

dotyczące jarmarku na bydło na d. 1. maja w Stanisławowie.

Z powodu zbliżającego się na dzień 1. maja 1838 w mieście Stanisławowie przypadającego jarmarku na bydło, magistrat król. miasta Stanisławowa do powszechniej podaje wiadomości, że oprócz targowicy bydłowej na Halickiem przedmieściu położonej, wyznaczył także dla większych partyj wołów, obszerny i ze wszech miar dla bydła dogodny plac po obudwóch brzegach rzeki Bystrzycy, po prawej stronie przed mostem położonej; — że nakoniec potrzebne poczynił rozporządzenia, aby goście jarmarkowi mieli wszelką wygodę w oberzach, dla bydła zaś mogli dostać w każdym czasie siana na targowicy, za najmierniejszą cenę.

Stanisławów dnia 4. kwietnia 1838.

Przy dzisiejszej Gazecie naszej dotychczas jest wiadomienie i wezwanie do mieszkańców Galicyi od redakcyi pisma: Wiener Zeitschrift, która przy pomocy swych literackich przyjaciół i współpracowników, dzieło na korzyść zniszczonych ostatnią powodzią Dunaju mieszkańców miast Budy i Pesztu wydać zamysła.